

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mehmet Ali Çelebi
Memleket Partisi Gnl.Bşk.Yrd.
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	-İçişleri -Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 26 Ekim 2021 Esas No: 2/3900	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
26 Ekim 2021
Numara:

TBMM GENEL BAK
26 Ekim 2021
No: 92065
EBYS'e Aktarılmıştır

GENEL GEREKÇE

5393 sayılı Belediye Kanunun 9. Maddesinde "Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için bütçe imkânları ölçüsünde gerekli ayni yardım ve desteği sağlar; kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütülmesini sağlamaya çalışır." ifadesi mevcuttur.

5393 sayılı Belediye Kanunun 9. Maddesinde belirtilen hüküm muhtarların ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunların giderilmesi yönünde Belediyelerin bütçe ölçüsünde yardım edebileceğini ifade ettiği için tamamen inisiyatife bağlı olarak Belediyece yardımların gerçekleşeceği anlamı ve uygulaması çıkmaktadır. Oysa söz konusu maddeye bir zorundalık katılırsa; Belediyeler Belediye Meclis kararıyla muhtarlıklara her yıl için bütçeden pay ayırır ve bu pay doğrultusunda muhtarlıklara hizmetin şeklini Belediye inisiyatifinden çıkararak asli görev kabul eder.

Bunun içinde; 5393 sayılı Belediye Kanunun 9. Maddesinde yer alan ifade "Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için her yıl belediye meclisinde belirlenen bütçe ile gerekli ayni yardım ve desteği sağlar" şeklinde düzenlemenin yapılması uygun olacaktır.

Başta köy muhtarlıkları olmak üzere birçok muhtarımız ekonomik açıdan sıkıntı yaşamaktadır. Muhtarlarımız, yetki alanına giren konularla ilgili masraflarını kendi maaşlarından karşılayarak görevlerini yerine getirmeye çalışırken, birçok muhtarımız da sadece aldıkları muhtar maaşı ile geçinerek, sosyal güvenlik primlerini de bu maaştan karşılamaya çalışmaktadır.

Gerekli teknolojik altyapının olması bir yana derme çatma binalarda vatandaşlara hizmet veren muhtarlarımız yine de işlerini özveri ile yapmakta, devletin vatandaşlara dokunan sıcak eli olmaya devam etmektedir.

Kanun teklifimiz ile köy ve mahalle muhtarlarımızın, demiryolları ve denizyollarının şehir içi hatlarından, belediyeler ve belediyelere bağlı şirket, birlik, müessese ve işletmelere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmaları amaçlanmıştır.

Yerel yönetimde kamu hizmeti gördüğü tartışmasız bir gerçek olan, seçimle iş başına gelen köy ve mahalle muhtarlarının da hususi pasaport almasının önü açılmalıdır. Teklif ile muhtarlarımızın bu haktan yararlanabilmesi amaçlanmış, "bir dönem veya daha fazla görev yapma" koşulu getirilerek kıdeme önem vurgulanmıştır.

Demokratik sistemde seçimle işbaşına gelen muhtarlarımız kamu adına vatandaşın sorunları ile doğrudan muhatap konumundadır. Teklif ile muhtarların bulundukları ilçelerin belediye meclislerinde kendi bölgeleri ile ilgili bir karar alırken fikirlerinin alınması amaçlanmıştır.

İhtiyar heyetleri de muhtarın vazgeçilmez yardımcısıdır. Teklif ile muhtar ihtiyar heyetlerine de muhtar ödeneklerinin üçte biri oranında ödeme yapılması ayrıca emekli aylığı almaları halinde ihtiyar heyeti üyeliği ödeneğinin kesilmemesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile köy ve mahalle ihtiyar heyeti üyelerine, muhtarlara yapılan ödeneğin üçte biri oranında aylık düzenli ödeme yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile köy ve mahalle ihtiyar heyeti üyelerine emekli aylığı almaları halinde ihtiyar heyeti üyeliği ödeneğinin kesilmemesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Madde ile muhtarların bulundukları ilçelerin belediye meclislerinde kendi bölgeleri ile ilgili bir karar alınırken fikirlerinin alınması amaçlanmıştır.

MADDE 4- Madde ile köy ve mahalle muhtarlarımızın, demiryolları ve denizyollarının şehir içi hatlarından, belediyeler ve belediyelere bağlı şirket, birlik, müessese ve işletmelere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmaları amaçlanmıştır.

MADDE 5 – Belediyelerin, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için her yıl belediye meclisinde belirlenen bütçe ile gerekli aynı yardım ve desteği sağlaması amaçlanmıştır.

MADDE 6- Madde ile belediye başkanları gibi kamu hizmeti görevi yapan köy ve mahalle muhtarlarına da hususi damgalı pasaport verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 7- Yürürlük maddesidir.

MADDE 8- Yürütme maddesidir.

2108 SAYILI MUHTAR ÖDENEK VE SOSYAL GÜVENLİK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 29/08/1977 tarih ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununun 1'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Köy muhtarları ile şehir ve kasaba mahalle muhtarlarına, 14.750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda ve köy ihtiyar heyeti ile mahalle ihtiyar heyeti üyelerine ise muhtarlar için hesaplanan tutarın üçte biri oranında aylık ödenek verilir."

MADDE 2- 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununun 3'üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Köy ve mahalle muhtarları ile heyetlerinden bir sosyal güvenlik kurumundan emekli aylığı almakta bulunanların bu aylıkları muhtarlık ve heyet üyeliği ödeneği ve harçlardan alacakları prim dolayısıyla kesilmez."

MADDE 3- 10/04/1944 tarihli ve 4541 Sayılı Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

"EK MADDE 1-(1) Köy, şehir ve kasaba muhtarlıkları, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğine sahiptirler.

(2) Şehir ve kasaba muhtarları, bağlı bulunduğu ilçe ve büyükşehir belediye meclislerinin, köy muhtarları ise il genel meclisinin, oy hakkı olmaksızın doğal üyeleridir. Mahalle veya köyleri ilgilendiren bir karar alınırken belediye meclisleri ile il genel meclisleri, ilgili muhtarların görüşünü almak zorundadır."

MADDE 4- 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Köy ve mahalle muhtarları, demiryolları ve denizyollarının şehir içi hatlarından, belediyeler ve belediyelere bağlı şirket, birlik, müessese ve işletmelere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanırlar."

MADDE 5- 3/7/2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 9. Maddesinin 4. fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için **her yıl belediye meclisinde belirlenen bütçe ile gerekli aynı yardım ve desteği sağlar**; kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütülmesini sağlamaya çalışır."

MADDE 6- 15/07/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (A) bendinin birinci fıkrasına "il ve ilçe belediye başkanlarına," ibaresinden sonra gelmek üzere "bir dönem ya da daha fazla görev yapan köy ve mahalle muhtarlarına," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.